

Отже, масштабне трансформаційне перетворення вимагає прийняття законодавчих актів, які мають забезпечити необхідну та достатню основу для інституційних перетворень. Доцільно також буде забезпечити широке громадське обговорення реформи з метою отримання як підтримки з боку населення запропонованих змін, так і інформації щодо бачення, побажань та готовності суспільства до них.

Список використаних джерел:

1. Корнієнко, М. І. Державна влада і місцеве самоврядування : актуальні питання теорії і практики / Корнієнко М. І. // Українське право. – 1995. – № 1(2). – С. 68–77.
2. Офіційний вісник України, 2014 р., № 30 стор. 18, ст. 831.
3. Закон України « Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII.
4. URL: <http://decentralization.gov.ua>
5. Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки // Заєць А. Конституційна модель місцевого самоврядування в Україні на тлі європейського досвіду.

Хріщева О.Г.

студент,

Науковий керівник: Кузнєцова З.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Ідея прав і свобод людини традиційно посідає одне з центральних місць у правовій та політичній думці людства з огляду на те, що в їх основі лежить прагнення людини до свободи як до найприроднішого стану буття. Тому багато в чому історичні традиції розвитку послужили основою формування сучасних національних і міжнародних правових інститутів прав і свобод людини і гарантій їх реалізації та захисту.

В умовах глобального світу права і свободи людини та громадянина посідають основне за важливістю місце порівняно з іншими правовими явищами. Вони отримали підтримку з боку всіх світових культур, всіх цивілізованих урядів, всіх основних релігій. Майже повсюдно визнано, що влада держави не може бути безмежною або довільною, вона повинна бути обмежена необхідністю забезпечити хоча б мінімальні умови всім, хто перебуває під її юрисдикцією, щоб вони могли жити з почуттям людської гідності. Тому, головною проблемою у сучасний період є забезпечення реалізації конституційних прав і свобод людини в кожній державі на рівні міжнародно визнаних стандартів.

Конституція України 1996 року є певною мірою взірцем сучасного конституціоналізму з питань прав і свобод людини і громадянина. Вона визначила якісно новий, сучасний статус людини і громадянина в Україні, здійснивши фактично «гуманітарну революцію» [1].

Чинна Конституція зауважила, що людина, її життя, честь і гідність, недоторканність і безпека визнані в Конституції (ст. 3) найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини і громадянина є змістом і спрямованістю діяльності держави. Держава згідно з Конституцією відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [2]. Виходячи з цієї концепції, в чинній Конституції України правам, свободам і обов'язкам людини і громадянина присвячено спеціальний розділ. Цей розділ є одним з найважливіших в Конституції і містить близько третини її статей.

Особливістю Конституції України є й те, що нею передбачено створення і закріплення дієвого механізму захисту прав і свобод людини. Це стосується, головне, організації і здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Саме на судову владу покладається функція захисту конституційних прав і свобод. Кожна людина повинна мати реальну можливість звернутися до суду із забезпеченням права на справедливий суд. Саме це право, сьогодні, не реалізовується. Оскільки, ключовою проблемою є відсутність чесного правосуддя і, відповідно, незахищеність всіх інших прав людини на національному рівні. Щоб це подолати необхідне повне очищення судової системи, забезпечення її незалежності від інших гілок влади, контроль за доброчесністю суддів.

Універсальність та дієвість судової системи підтверджує також стаття 124 Конституції, де зазначено, що юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, які виникають у державі. Отже, суди – це один із найважливіших інститутів забезпечення законності в демократичному суспільстві, основна гарантія захисту прав і свобод людини.

Важливою ланкою в механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина є також Конституційний Суд України, який здійснює судовий конституційний контроль та захист основ конституційного ладу, основних прав і свобод людини і громадянина, забезпечення верховенства права і прямої дії Конституції на всій території України.

Запровадження на конституційному рівні спеціального інституту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини наблизило Україну до європейських стандартів захисту прав і свобод людини та громадянина. У Конституції України закріплюється право особи звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого і визначається, що через нього здійснюється парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Серед низки інших органів державної влади слід відзначити Кабінет Міністрів, центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, а також Верховну Раду і Президента України. Відповідно до статті 102 Конституції Президент є, зокрема, гарантом прав і свобод людини і громадянина та має можливість у передбачений Основним Законом спосіб впливати на органи державної влади у процесі захисту конституційних прав людини і громадянина. З метою вдосконалення діяльності щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні, відповідно до частини другої статті 102 Конституції України Президент України видав указ «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини».

Стратегія з прав людини переслідує кілька завдань. Вона втілює в собі зобов'язання з боку держави щодо захисту і виконання обов'язків із забезпечення прав людини. По-друге, вона дає можливість контролювати виконання взятих зобов'язань. І найголовніше, національна стратегія має торкнутися кожного громадянина і покращити його життя.

Проаналізувавши ці обставини, можна дійти висновку, що права і свободи людини та громадянина є провідними у сучасний період. Механізм забезпечення реалізації прав і свобод хоч і передбачений Конституцією України, але, насправді, він тільки формується і належним чином не задовольняє права та законні інтереси людини. Слід також зауважити, що неузгодженість діяльності тих чи інших органів державної влади не лише унеможливорює відновлення порушеного права, а й узагалі створює вкрай несприятливі умови для його захисту [3].

Крім зазначеного, слід звернути увагу, що в сучасній Україні ще не створено умов для цивілізованого вирішення справ на рівні Європейського суду з прав людини, ще не створено у вітчизняному суспільстві культури звернення до Суду. Це, зокрема, відбилося в надмірній кількості поданих заяв до Суду, що свідчить про певні прогалини в цьому питанні на інформаційному рівні [4, с. 9]. Тому актуальним є розширення заходів щодо впровадження інформаційної програми про діяльність Європейського суду з прав людини серед населення.

На підставі наведеного, можна стверджувати, що забезпечення прав і свобод людини та громадянина – це створення сприятливих умов для реалізації і здійснення прав людини. Діяльність держави повинна бути спрямована на охорону прав і свобод, надійний їх захист, що і стане запорукою для забезпечення реалізації прав людини [5, с. 45]. Повага до конституційних прав та свобод людини і громадянина, їх дотримання та захист розглядаються як передумова стабільності українського суспільства та прогресивного розвитку української державності.

Список використаних джерел:

1. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини [Електронний ресурс]: Генезис прав людини. – [Режим доступу]: <http://www.ombudsman.gov.ua/> – [Назва з екрана].
2. Конституція України [Електронний ресурс]: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – [Режим доступу]: <http://zakon0.rada.gov.ua>. – [Назва з екрана].
3. Сульженко Ю. Конституційний механізм реалізації економічних прав та свобод людини і громадянина в Україні [Електронний ресурс]: // Віче. – 2011. – № 14 – [Режим доступу]: <http://www.viche.info/archive/2011/> – [Назва з екрана].
4. Рильська В.В. Конституційні свободи людини і громадянина: міфічне та реальне // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. Серія 5. Механізми державного управління: Зб. наук. пр. – Х.: Альянс, 2013. – № 2(12). – С. 1-8.
5. Рабинович П.М. Права людини і громадянина у Конституції України (до інтерпретації вихідних конституційних положень) / П.М. Рабинович. – Харків: Вид-во «Право», 1997. – 154 с.